

Færder kommune

Vestfold, 09.02.2023

Dette brevet er skrevet på vegne av Tilsluttet i FNF Vestfold 4H Vestfold, Naturvernforbundet i Vestfold, Oslofjordens Friluftsråd, Norges Jeger- og Fiskerforbund Vestfold, Speidere fra Vestfold krets av Norges Speiderforbund og Vestfold KFUK-KFUM Speidere, Den Norske Turistforening ved DNT Horten, Holmestrand og Omegn Turistforening, Larvik og Omegn Turistforening, Sandefjord Turistforening og Tønsberg og Omegn Turistforening, Norsk Ornitologisk Forening Vestfold, Norges Padleforbund ved Havpadlerne Tønsberg og Sandefjord Kajakk, Vestfold Orienteringskrets, Norsk Botanisk Forening Larvik, Norges Sopp- og Nyttevekstforbund ved Larvik Soppforening og Tønsberg Soppforening, Syklistenes Landsforening i Larvik, Sandefjord Forvaltningsråd for Anadrom Laksefisk.

Høringssvar /uttalelse til Kommuneplanens arealdel, Færder kommune

FNF Vestfold er opptatt av å ta vare på naturgrunnet, samt fremme et allment tilgjengelig friluftsliv i Færder kommune. To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den største trusselen er arealendringer. Inngrepene gjøres stykkevis og delt, og medfører at både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av naturmangfold, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes. Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn.

Planbeskrivelse

Arealstrategi og arealdisponering

Det er flott at kommunen har et **arealregnskap**. Det er arealendringer som hovedsakelig truer natur- og friluftslivsverdiene, da særlig bit for bit-utbyggingen som samlet sett beslaglegger og splitter opp naturområdene. Kommunenes arealplanlegging er den mest avgjørende faktoren for å ivareta naturverdier, friluftsliv, kulturmiljø og landskap. Det hviler derfor et stort ansvar på kommunenes politikere og administrasjoner for å ivareta naturen og muligheten for å bruke denne. Hensynet til naturen må gjenspeiles i arealbruken.

FNF Vestfold ønsker at Færder kommune har en arealbruk som ivaretar naturområder og naturmangfoldet, både for bruk og vern av naturen. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge **naturmangfold**. Da får kommunen kartlagt status, utfordringer og områder som mangler kartlegging, noe som vil gi kommunen et godt grunnlag for å ivareta sine forpliktelser etter naturmangfoldloven.

En viktig oppgave for kommunen blir å sikre nok grønne arealer og tilgjengelig uteareal, som skogholt, bekkedrag o.l., i umiddelbar **nærhet til boliger, barnehager og grunnskoler**. Deler av skolehverdagen kan flyttes ut, barna blir mer fysisk aktive, de har større naturkontakt og får en større forståelse av samspillet mellom natur og menneske.

FNF Vestfold ønsker også at Færder kommune har en arealbruk som ivaretar allmennhetens ferdsels- og oppholdsrett etter friluftsløven. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge friluftslivets ferdselsårer gjennom Miljødirektoratets **ferdselsåreprosjekt** og evaluere kartleggingen av friluftsområder og bruken av disse. Da får kommunen oppdatert status og påpekt utfordringer, noe som vil gi kommunen et godt grunnlag for å legge til rette for friluftsliv i samsvar med friluftsløven. Vi er ellers svært positive til arbeidet med å kartlegge og fjerne stengsler i strandsonen og ønsker at prosjektperioden utvides.

Plankartet

FNF Vestfold er positive til alle endringer som er foreslått til LNF og Grønnstruktur. Vi støtter også endringene med justering av byggegrensen mot sjø slik at lovens intensjon om byggeforbud i strandsonen i større grad etterleves.

Vi anbefaler også kommunen å utvikle et **temakart med grønnstruktur/grønne traseer** som tas med som kunnskapsgrunnlag i utarbeidelsen av arealdelen. (Se for eksempel temakart for grønnstruktur fra Lørenskog kommune⁷.) På denne måten kan kommunen sikre sammenhengende blågrønne strukturer, grønne korridorer, smug og smett og turveier gjennom byggesonen i all planlegging.

Mer konkret ønsker vi å fremheve følgende:

- **AREALFORMÅL**, jf. pbl § 11-7

Kommunen må sørge for at areal til byggeområder ikke plasseres på en slik måte at det kan forringe eksisterende og nye kyststier og turområder, herunder hindre allmennhetens bruk, jf. pbl § 11-7 nr. 1. I tillegg må kommunen sørge for at naturmangfoldet ivaretas ved plassering av nye byggeområder.

Kyststier og mye brukte turområder må legges inn i arealplanen med arealformål grønnstruktur jf. pbl § 11-7 nr. 3. Det samme må områder hvor kommunen ønsker å legge til rette for nye kyststier og turområder.

- **HENSYNSSONER**, jf. pbl § 11-8

Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal. Kommunen må derfor sørge for å legge inn i arealplanen viktige hensyn og forhold ved å legge inn hensynssoner med tilhørende retningslinjer og bestemmelser.

Soner med særlig hensyn til friluftsliv, grønnstruktur, landskap og bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø må derfor legges inn i arealplanen, herunder også vassdragssoner.

Videre må det legges inn retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta interessen i sonen og retningslinjer om hvilke hensyn som skal vektlegges ved praktisering av annen lovgivning så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov, jf. pbl § 11-8 andre ledd bokstav c).

Bestemmelser

FNF Vestfold støtter at det benyttes formuleringen «SKAL» fremfor «BØR» i arealplanens bestemmelser. Det gjør det mer forutsigbart, mer demokratisk og likhet for loven fremfor å basere seg på en skjønsmessig vurdering av bestemmelsene. Vi støtter de foreslåtte endringene.

FNF Vestfold ønsker **bestemmelser som styrker ivaretagelsen av natur- og friluftslivsinteressene**. Mer konkret ønsker vi å fremheve følgende om generelle bestemmelser jf. pbl § 11-9:

Kommunen må sikre fremtidig utbygging i kommunen ved å stille krav til reguleringsplan for nye tiltak, jf. pbl § 11-9 nr. 1. Plankrav vil sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, jf. pbl § 1-1 fjerde ledd, og gi et godt grunnlag for videre byggesaksbehandling, jf. tredje ledd.

Kommunen må legge inn rekkefølgekrav for å sikre etablering av grønnstruktur før områder tas i bruk og tidspunkt for når områder kan tas i bruk til bygge- og anleggsformål, herunder rekkefølgen på utbyggingen, jf. pbl § 11-9 nr. 4. Det samme for tilkomst til grønnstruktur.

I eksisterende og nye byggeområder må det stilles krav til at alle boliger har maksimalt 500 meter til friområde (på minimum 20 dekar) eller nærmeste tursti/turvei som leder til slikt område, jf. pbl § 11-9 nr. 5.

Det må stilles krav til grønne korridorer og at det tas hensyn til eksisterende grønnstruktur i byggesoner (pbl. § 11-9, nr. 6)

Sammenhengende grønne korridorer og grøntdrag (uavhengig av formål) i byggesonen, inkl. forbindelser til overordnede friluftsområder, må sikres og det må legges til rette for videreutvikling av disse. Grønne korridorer og grøntdrag ivaretar både landskap, økologiske sammenhenger og ferdselsårer. Gatetrær og alléer langs veier og stier må sikres opparbeidet gjennom reguleringsplan.

Langs alle vassdrag inkl. bekker, vann og tjern, bør det opprettholdes og om mulig utvikles/videreutvikles et naturlig vegetasjonsbelte som ivaretar viktige økologiske funksjoner, motvirker erosjon og tjener flomsikring og friluftslivet, jf. pbl § 11-9 nr. 6.

Biologiske registreringer på relevant årstid må kreves ved alt reguleringsarbeid. Ved registrering av fremmede arter i planområdet må metode for bekjempelse av disse artene beskrives i reguleringsbestemmelsene, jf. pbl § 11-9 nr. 6.

Det må kreves dokumentasjon på at store trær og annen verdifull vegetasjon bevares og gis gode vekstforhold og at det avsettes tilstrekkelig plass til rotsystem og krone ved søknad om tiltak, jf. pbl § 11-9 nr. 6.

Ved søknad iht. pbl §§ 20-1 og 20-2 skal det ved innsendelse av søknad redegjøres for hvordan store trær eller annen verdifull vegetasjon er ivaretatt. Dersom større trær fjernes eller skades, i strid med gitt tillatelse eller godkjent reguleringsplan, kan kommunen kreve satt opp fullverdige erstatningstrær. Jf. for øvrig pbl. § 32-3. Det samme gjelder for allébeplantning eller enkeltstående trær som er regulert for bevaring innenfor arealformålet trafikkområde eller annet formål langs veiene, jf. pbl. § 32-3.

Bygging av nye fritidsboliger i strandkanten er ikke ønskelig, men når det likevel skjer bør det være et rekkefølgekrav om at arbeidet ikke kan påbegynnes før kyststien er opparbeidet og areal til badeplass er sikret eventuelt i avtale, jf. plan- og bygningsloven § 11-9 nr. 4.

Det bør komme klart frem av bestemmelsene hva som gir grunnlag for dispensasjon og ikke gis dispensasjon langs sjøen og i områder med arealformål LNF og grønnstruktur. Nylig lansert rapport fra KDD påpeker svakheter ved dispensasjonssystemet, blant annet at LNFR-formålet i kommuneplanen tolkes i liten grad som et byggeforbud, og dermed blir det lav terskel for dispensasjon i dette området.

Vi ønsker at det stilles som krav ved etablering av parkering til småbåthavner at det også skal tilrettelegges for parkering til rekreasjons- og friluftsmål.

Arealinnspill

FNF Vestfold har ikke gått gjennom de mer enn 400 foreslåtte endringer i kommuneplanen. Men vi støtter foreslåtte endringer av byggeformål til LNF og Grønnstruktur. Naturvernforbundet og Turistforeningen vil sende egne høringsvar om de konkrete områdene.

Arealbruken må avklares gjennom planprosesser

Til slutt ber vi Færder kommune sørge for at arealbruken blir avklart gjennom planprosesser. Planlegging bidrar til samordning av statlige, regionale og kommunale oppgaver, og gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, jf. plan- og bygningsloven § 1-1 andre ledd. I tillegg sikrer planlegging åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, og man sikrer langsiktige løsninger hvor konsekvenser for miljø og samfunn er vurdert, jf. tredje ledd. Planlegging sikrer også at prinsippet om universell utforming og hensynet til barn og unges oppvekstvilkår ivaretas, jf. fjerde ledd.

Når arealbruken er avklart gjennom planprosesser, gir dette et godt grunnlag for videre byggesaksbehandling. Vi ber derfor Færder kommune om å unngå en dispensasjonspraksis som kan motvirke de hensyn en planprosess ivaretar. En kommune som gjør mange unntak fra vedtatte langtidsplaner, har manglete styring på arealbruken. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om konsekvensene av utbyggingen. Frivillige organisasjoner får heller ikke søknad om dispensasjon tilsendt på høring, og det er dermed fare for at viktige verdier ikke blir tilstrekkelig vurdert i søknadsprosessen. Kommunen bør av den grunn etterstrebe at arealbruken må avklares gjennom planprosesser.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Vestfold

Kristin Fredheim

Koordinator

FNF Vestfold